

Received: July 2, 2026

Revised: August 17, 2026

Accepted: August 20, 2026

การวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอล
รายการ FIVB Women's World Championships 2025

Economic Impact Analysis of Hosting The 2025
FIVB Women's World Championships in Thailand

กฤษฎา ปาณะเสรี

พัชรมน รัชพลเดช *

คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author) E-mail: patcharamon.r@allied.tu.ac.th

Kritsada Panaseri

Patcharamon Rucksapoldech *

Faculty of Allied Health Sciences, Thammasat University, Thailand

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจ จากการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอลหญิงชิงแชมป์โลกในประเทศไทย ใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธีแบบคู่ขนาน มี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬา โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 16 คน ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลกระทบทางเศรษฐกิจ จากการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬา รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ใช้การสุ่มแบบง่าย จำนวน 500 คน วิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 2 ด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ผลกระทบทางเศรษฐกิจ จากการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬา ได้แก่ 1) ความคุ้มค่าเชิงนโยบายและงบประมาณ 2) โครงสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจ 3) การพัฒนามรดกทางกีฬาและมิติทางสังคม 4) ความท้าทายและปัจจัยความสำเร็จ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ปัจจัย ได้แก่ ด้านสถานที่พัก ด้านการส่งเสริมเยาวชนให้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา ด้านการซื้อบัตรเข้าชมการแข่งขัน และด้านการท่องเที่ยว ซึ่งร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลกระทบทางเศรษฐกิจ (R^2) ได้เท่ากับ 0.650 และพยากรณ์ได้ร้อยละ 63.5 (Adjust R^2 = 0.635) โดยเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้ ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอลหญิงชิงแชมป์โลกในประเทศไทย = $0.867 + 0.837$ สถานที่พัก + 0.384 การส่งเสริมเยาวชนให้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา + 0.289 การซื้อบัตรเข้าชมการแข่งขัน + 0.275 การท่องเที่ยว

คำสำคัญ: ผลกระทบทางเศรษฐกิจ; มหกรรมกีฬาระดับโลก; การเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ FIVB Women's World Championships

Abstract

This research aimed to analyze the economic impacts of hosting the Women's World Volleyball Championship in Thailand. A parallel mixed-methods research design was employed in two phases. Phase 1 examined the economic impacts of hosting the sporting event through semi-structured interviews conducted in depth with 16 key informants. Phase 2 analyzed the factors influencing the economic impacts of hosting the sporting event using data collected through questionnaires administered to 500 participants selected by simple random sampling. Data from Phase 1 were analyzed using content analysis, while data from Phase 2 were analyzed using descriptive statistics and multiple regression analysis. The findings indicated that the economic impacts of hosting the sporting event comprised four major dimensions: 1) policy and budgetary value for money; 2) the structure of the economic impacts; 3) the development of a sporting legacy and social dimensions; and 4) challenges and success factors. The analysis of factors significantly influencing the economic impacts of hosting the volleyball competition at the .05 level identified four significant factors: accommodation, promoting physical activity and sports among youth, purchasing tickets to attend the competition, and tourism. These factors together explain the variance of the economic impact (R^2 = 0.650 and predict 63.5% (Adjust R^2 = 0.635), which can be written as a forecasting equation. Therefore, the economic impact of hosting the Women's Volleyball World Championship in Thailand = $0.867 + 0.837$ accommodation + 0.384 youth promotion of exercise and sports + 0.289 Ticket sales + 0.275 tourism.

Keywords: Economic impact; Mega Sporting Event Hosting an international sporting event; Mega Sporting Event FIVB Women's World Championships

บทนำ

ประเทศไทยได้เสนอตัวเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอล FIVB Women's World Championships 2025 การเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ ในครั้งนี้ ไม่เพียงแต่เป็นการแสดงศักยภาพของประเทศในเวทีโลก หากยังเป็นกลไกสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในหลายมิติ เพราะการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาระดับโลกส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจ เช่น รายได้จากการท่องเที่ยว การค้าบริการ การจ้างงาน การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน และการสร้างภาพลักษณ์ของประเทศ (Mukendi *et al.*, 2025) โดยทั่วไป ผลกระทบทางเศรษฐกิจแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ผลกระทบทางตรง (Direct Impact) กล่าวคือ ประเทศไทยได้รับการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอล FIVB Women's World Championships 2025 โดยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยสู่สายตาประชาคมโลก และจะมีรายได้จากการใช้จ่ายเงินของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางติดตามชมการแข่งขันตลอดจนแสดงความเป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและกีฬา และสร้างชื่อเสียงในฐานะเป็นประเทศที่มีการจัดกิจกรรมการแข่งขันที่ยิ่งใหญ่ ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact) กล่าวคือ ประเทศไทยจะได้รับความน่าเชื่อถือจากประเทศเกรตเอ ตามการจัดลำดับจากสหพันธ์วอลเลย์บอลนานาชาติ (FIVB) และจะทำให้ นักกีฬาและบุคลากรกีฬาทีมชาติไทยได้รับโอกาสในการส่งเสริมศักยภาพ ประสิทธิภาพ การพัฒนาความสามารถตลอดจนจะทำให้ประเทศไทยสร้างโอกาส ด้านเศรษฐกิจ และผลกระทบทางจิตใจหรือความรู้สึก (Induced Impact) กล่าวคือ จะมีการส่งเสริมศักยภาพด้านการกีฬาของประเทศไทย โดยประชาชนทั้งในบทบาท นักกีฬา ผู้ฝึกสอนกีฬา ผู้ตัดสินกีฬา ผู้มีวิชาชีพในการสนับสนุนของวงการกีฬา ผู้ชม และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง ที่จะได้เข้าถึงและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาระดับโลก นอกจากนี้ยังจะสร้างโอกาสในการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับประชาชนรวมไปถึงผู้ประกอบการท้องถิ่นที่จัดการแข่งขันทั้ง 4 ภูมิภาคของประเทศไทยและการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีในด้านวัฒนธรรมการท่องเที่ยว เอกลักษณ์ความเป็นไทยสู่สายตาประชาคมโลก (Eshan, 2025; Song, 2025)

จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า มีการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบทางเศรษฐกิจของการเป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติหรือเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาระดับเมกะ ได้แก่ งานวิจัยของ Aufa & Kurnia (2025) งานวิจัยของ Chang *et al.* (2025) งานวิจัยของ Ishac (2024) และงานวิจัยของ Ferris *et al.* (2023) ซึ่งต่างได้ศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจของการเป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ ได้แก่ การแข่งขันฟุตบอลโลก การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ตลอดจนงานวิจัยในประเทศไทย ได้แก่ งานวิจัยของ Bumrungrapanictarworn *et al.* (2024) ซึ่งศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการจัดการแข่งขันกีฬาเทเบิลเทนนิสอาวูโสเอเชีย-แปซิฟิกในประเทศไทย พบว่าการแข่งขันเทเบิลเทนนิสอาวูโสเอเชีย-แปซิฟิก สร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจโดยตรงต่อความยั่งยืนทางเศรษฐกิจและสร้างการหมุนเวียนเงินมากในระดับชุมชนและชาติ และยังสร้างโอกาสในการทำงานเพิ่มขึ้นและเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือนในท้องถิ่น ส่งผลกระทบทางบวกต่อเศรษฐกิจในชุมชนของกรุงเทพมหานคร อย่างไรก็ตาม ยังมีงานวิจัยจำนวนจำกัด ที่มุ่งเน้นการวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจแบบบูรณาการ (Integrated Economic Impact) ในการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาระดับโลก (World Championship) ภายใต้บริบทประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะกีฬาวอลเลย์บอล

การจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอลหญิงชิงแชมป์โลกในประเทศไทยเป็นการจัดครั้งแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเป็นรายการแข่งขันกีฬาที่ได้รับความสนใจจากทั่วโลก จึงเป็นโอกาสของประเทศไทยในการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจในการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอลระดับโลก จึงเป็นโอกาสในการทำวิจัยจากเหตุการณ์จริงทำให้ได้ข้อมูลสดใหม่ ทันสมัย การวิจัยครั้งนี้จึงเติมเต็มช่องว่างทางวิชาการเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการจัดการแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติและพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการจัดการแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติที่สามารถนำไปใช้จริง ผลการวิจัยดังกล่าวช่วยในการปรับปรุงการเป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติรายการอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอลหญิงชิงแชมป์โลกในประเทศไทย (FIVB Women's World Championships 2025)

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้แนวทางการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ที่ผสมผสานการวิเคราะห์เชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เป็นการรวบรวมผล โดยใช้ลักษณะของการวิจัยแบบฐานข้อมูลคู่ขนาน (The Parallel Databases Variant) ของ Creswell (2011) ซึ่งเป็นการคัดเลือกเอาผลการวิจัยที่เหมือนกันมาวิเคราะห์ เพื่อแสดงถึงความสอดคล้องกันของผลการวิจัยและนำผลที่แตกต่างกันมาเปรียบเทียบเพื่อสังเคราะห์เป็นผลการวิจัยและอภิปรายผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 16 คน เพราะเป็นจำนวนของผู้ให้ข้อมูลสำคัญมากพอให้เกิดความอิ่มตัวของข้อมูล ประกอบด้วยผู้บริหารการกีฬาแห่งประเทศไทย ผู้บริหารสมาคมกีฬาวอลเลย์บอลแห่งประเทศไทย ผู้บริหารกีฬาในระดับจังหวัด และผู้ให้การสนับสนุนการแข่งขัน

การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ ผู้เข้าชมการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอลหญิงชิงแชมป์โลกในประเทศไทย รายการ FIVB Women's World Championships 2025 สนามอินดอร์สเตเดียม หัวหมาก การกีฬาแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 1-7 กันยายน 2568 โดยใช้แนวคิดของ Comrey & Lee (1992) ที่แนะนำว่าขนาดกลุ่มตัวอย่าง 500 ตัวอย่าง เป็นจำนวนที่อยู่ในเกณฑ์ที่ดีในการวิเคราะห์ข้อมูลหลายตัวแปร (Multivariate analysis) จึงสุ่มตัวอย่างแบบใช้ความน่าจะเป็น (Probability sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยสามารถกำหนดโอกาสที่หน่วยตัวอย่างแต่ละหน่วยถูกเลือก ทำให้ทราบความน่าจะเป็นที่แต่ละหน่วยในประชากรจะถูกเลือก โดยการวิจัยครั้งนี้ใช้ประเภทการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) เพื่อให้ได้จำนวน 500 คน ซึ่งถือว่าผู้เข้าชมการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอลหญิงชิงแชมป์โลกในประเทศไทย รายการ FIVB Women's World Championships 2025 ทุก ๆ คน มีโอกาสจะถูกเลือกเท่า ๆ กัน โดยการวิจัยนี้ใช้การสุ่มจากหมายเลขที่นั่งผู้ชมการแข่งขันทุกแถวทั้งหมด

เครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกกึ่งโครงสร้างขึ้นที่ผ่านจากตรวจจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน การวิจัยเชิงปริมาณ แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดในการวิจัยให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีส่งผลกระทบต่อผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอลหญิงชิงแชมป์โลกในประเทศไทยและผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการจัดการแข่งขัน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ดังนี้ เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5 คะแนน เห็นด้วย 4 คะแนน ไม่แน่ใจ 3 คะแนน ไม่เห็นด้วย 2 คะแนน ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 คะแนน และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของ ดังนี้ (Best & Kahn, 2014)

ระดับความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.50 -5.00
เห็นด้วย	3.50 -4.49
ไม่แน่ใจ	2.50 -3.49
ไม่เห็นด้วย	1.50 -2.49
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1.00 -1.49

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยนำเครื่องมือให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาสาระความเหมาะสมของเนื้อหาที่ใช้ จากนั้นจึงตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม ด้วยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item objective congruence index: IOC) เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินความสอดคล้องเป็นรายชื่อของ Ronna & Laurie (2013) คือ ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้ ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องได้รับการปรับปรุง ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พบว่าข้อคำถามในแบบสอบถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงไม่ตัดข้อคำถามใด ๆ ออกไป จึงนำแบบสอบถาม ดังกล่าวไปขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ดังกล่าวไปขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และได้ใบอนุญาตตามหนังสือรับรองเลขที่ COA. No.105/2568 รหัสโครงการวิจัย 68AH097 เพื่อเป็นการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient, α) เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินความเชื่อมั่นของ Eisinga *et al.* (2012) คือ มีค่าความเชื่อมั่น 0.80 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของตัวแปรแฝง มีค่าอยู่ระหว่าง 0.819 - 0.848 ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.823 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ 0.80 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นสูงและ สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดวัตถุประสงค์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 16 ท่าน และขออนุญาตบันทึกข้อมูลในการสัมภาษณ์ด้วยการจดบันทึกหรือเครื่องบันทึกอัตโนมัติ การวิจัยเชิงปริมาณ รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยกลุ่มตัวอย่างสแกนคิวอาร์โค้ดผ่านมือถือ เพื่อเข้าไปดำเนินการตอบแบบสอบถามออนไลน์ผ่านทาง Google form โดยให้เวลากลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามไม่เกิน 30 นาที และรองนกว่ากลุ่มตัวอย่างกดส่ง จึงถือว่าตอบแบบสอบถามเสร็จสมบูรณ์ และผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบในแบบสอบถามเพื่อคัดเลือกแบบสอบถามที่ถูกต้องและครบถ้วน ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการการจัดทำข้อมูลและผลการวิจัยแบบ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่วางไว้

การวิจัยเชิงปริมาณ มีดังนี้ 1) การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ใช้การวิเคราะห์หา ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ซึ่งใช้ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามหนึ่งตัวกับตัวแปรอิสระหลายตัว (Kaiyawan, 2019) และตรวจสอบข้อกำหนดเบื้องต้น (Assumption) ดังนี้ 2.1) การตรวจสอบการกระจายตัวของข้อมูลแบบปกติ (Normality) จากค่าสถิติ ความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) พบว่า ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) มีค่าอยู่ในช่วง ± 2.58 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (Kline, 2015) 2.2) การหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยที่มีส่งผลต่อผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอลหญิงชิงแชมป์โลกในประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการจัดการแข่งขัน มีความสัมพันธ์ไม่เกิน 0.80 2.3) การตรวจสอบความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก (Multicollinearity) พบว่า ค่าความทนทาน (Tolerance) มีค่ามากกว่า 0.1 และค่า VIF (Variance Inflation factors) มีค่าต่ำกว่า 10 และค่า Durbin-Watson เข้าใกล้ 2.0 จากผลการตรวจสอบข้อกำหนดเบื้องต้นทั้งหมด จึงสามารถนำตัวแปรทั้งหมดไปดำเนินการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Regression) ต่อไปได้ ทั้งนี้งานวิจัยนี้เลือกใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพราะช่วยในการคัดเลือกตัวแปรที่เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลกระทบทางเศรษฐกิจได้ง่ายขึ้น (Hair *et al.*, 2010)

ผลการวิจัย

การศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอลหญิงชิงแชมป์โลกในประเทศไทย (FIVB Women's World Championships 2025) ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามระเบียบวิจัย ดังนี้

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า

ประเด็นที่ 1 ความคุ้มค่าเชิงนโยบายและงบประมาณ (Policy and Budgetary Evaluation) ประเทศไทยจัดสรรงบประมาณกว่า 1,000 ล้านบาทเพื่อเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันในครั้งนี้ ผู้เชี่ยวชาญประเมินว่ามีความ "คุ้มค่า" ในเชิงยุทธศาสตร์ โดยไม่ได้มองว่าเป็นเพียงค่าใช้จ่ายทางการคลัง (Fiscal Expense) แต่เป็นการลงทุนเพื่อกระตุ้นระบบเศรษฐกิจผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism)

“มองได้ว่า การที่ไทยเราใช้งบประมาณมากกว่าพันล้านบาทในการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอลหญิงชิงแชมป์โลก 2025 ครั้งนี้นั้นถือว่า คุ้มค่ามากทั้งในระยะสั้นและระยะยาว” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 1)

“ประเทศไทยได้จัดสรรงบประมาณมากกว่าพันล้านบาทในการเป็นเจ้าภาพ FIVB Women's World Championships 2025 นับได้ว่า คุ้มค่ามากจริงๆ ในเชิงยุทธศาสตร์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 2)

ประเด็นที่ 2 โครงสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจ (Structure of Economic Impacts) จำแนกออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้ ผลกระทบทางตรง (Direct Impact) เกิดจากรายได้ทันทีที่มาพร้อมกับกลุ่มนักกีฬา เจ้าหน้าที่ สื่อมวลชน และผู้ติดตามดูกีฬาวอลเลย์บอลจากทั่วโลก ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact) เกิดจากการเชื่อมโยงในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ผลกระทบเชิงเหนี่ยวนำ (Induced Impact): รายได้ที่แรงงานและผู้ประกอบการได้รับจะถูกนำไปใช้จ่ายต่อในระบบเศรษฐกิจ สร้างวงจรการหมุนเวียนเงินในระดับครัวเรือนและธุรกิจทั่วภูมิภาค ผลกระทบเชิงภาพลักษณ์และการลงทุน (Image & Investment Impact) การจัดงานระดับโลกเป็นการสร้างภาพลักษณ์ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและศักยภาพการบริหารจัดการที่ปรากฏสู่สายตาชาวโลก จะช่วยดึงดูดการลงทุนและการท่องเที่ยวในอนาคต

“กล่าวได้ว่าผลกระทบทางตรงของการแข่งขันในครั้งนี้ดึงดูดนักกีฬา เจ้าหน้าที่ที่ทีมงาน สื่อมวลชน และแฟนกีฬาจำนวนมากเดินทางเข้ามายังประเทศไทย สิ่งนี้สร้างรายได้โดยตรงให้กับธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงแรม ร้านอาหาร สถานที่ท่องเที่ยว บริษัทขนส่ง และผู้ให้บริการจัดอีเวนต์” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 5)

“หากกล่าวถึงผลกระทบทางอ้อมของการเป็นเจ้าภาพการจัดการแข่งขันระดับนานาชาติครั้งนี้ กล่าวได้ว่าการใช้จ่ายของผู้เข้าชมการแข่งขันและนักท่องเที่ยวทำให้เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจในหลายระดับ เช่นผู้ประกอบการโรงแรมอาจซื้อสินค้าและบริการจากผู้ผลิตท้องถิ่นเพิ่มขึ้น แหล่งท่องเที่ยวได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นและธุรกิจบริการอื่น ๆ ก็ได้รับประโยชน์ตามไปด้วย” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 6)

“เมื่อพูดถึงผลกระทบเชิงเหนี่ยวนำ กล่าวให้เห็นภาพ ก็คือ รายได้ที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการจะถูกนำไปใช้จ่ายต่อในครัวเรือนและธุรกิจอื่น ๆ ซึ่งส่งผลให้เกิดวงจรการหมุนเวียนเงินในระบบเศรษฐกิจที่กว้างขึ้น และสามารถกระตุ้นกิจกรรมเศรษฐกิจในหลายภูมิภาคของประเทศ ไม่เพียงแต่ในเมืองเจ้าภาพเท่านั้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 7)

“ถ้ากล่าวถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจเชิงภาพลักษณ์และโอกาสลงทุน (Image & Investment Impact) กล่าวได้ว่า การเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันระดับโลกช่วยยกระดับภาพลักษณ์ของไทยเราในสายตานานาชาติ แสดงให้เห็นศักยภาพในการบริหารจัดการงานอีเวนต์ขนาดใหญ่และความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งสามารถต่อยอดไปสู่การลงทุน การท่องเที่ยว และการจัดงานอีเวนต์กีฬาอื่น ๆ ในอนาคต” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 8)

ประเด็นที่ 3 การพัฒนามรดกทางกีฬาและมิติทางสังคม (Sports Legacy and Social Dimension) ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การปรับปรุงสนามกีฬาให้ได้มาตรฐานสากลถือเป็นทรัพย์สินที่ประเทศสามารถใช้ประโยชน์ต่อได้ในการฝึกซ้อมหรือจัดงานระดับนานาชาติในอนาคต การยกระดับบุคลากร ทั้งนักกีฬาและทีมงานบริหารจัดการกีฬาได้เรียนรู้มาตรฐานการทำงานระดับโลก เพิ่มทักษะและประสบการณ์ที่หาไม่ได้จากการแข่งขัน

ภายในประเทศแรงบันดาลใจและการมีส่วนร่วม การแข่งขันช่วยกระตุ้นความสนใจในกีฬาวอลเลย์บอลในกลุ่มเยาวชน สร้างพลังบวกและความสามัคคีในสังคมไทย

“กล่าวได้ว่า การเป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติครั้งนี้กระตุ้นให้จังหวัดเจ้าภาพปรับปรุงสนามกีฬาและสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีมาตรฐานสากล ซึ่งส่งผลดีต่อการพัฒนากีฬาทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ การลงทุนในสนามกีฬาใหม่หรือปรับปรุงสนามเดิมทำให้จังหวัดมีความพร้อมในการจัดแข่งขันกีฬาอื่น ๆ ต่อเนื่อง และช่วยให้เยาวชน นักกีฬา และประชาชนทั่วไปสามารถใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกได้อย่างยาวนาน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 10)

“การแข่งขันระดับโลกนี้ครั้งนี้เป็นโอกาสให้นักกีฬาทั้งระดับจังหวัดและระดับชาติได้เห็นมาตรฐานการแข่งขันระดับสูง และมีโอกาสติดตามการแข่งขัน ทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการฝึกซ้อมอย่างจริงจัง นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่โค้ช ทีมงานเทคนิค และผู้จัดการกีฬาที่ได้รับประสบการณ์ครั้งนี้ ช่วยเพิ่มศักยภาพการบริหารและการฝึกสอนในระดับจังหวัดและประเทศ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 11)

“การเป็นเจ้าภาพ FIVB Women's World Championships 2025 ครั้งนี้ ทำให้เยาวชนมีความสนใจในกีฬาวอลเลย์บอลเพิ่มขึ้น มีโอกาสเข้าร่วมชมการแข่งขัน เรียนรู้จากนักกีฬาระดับโลก และมีแรงจูงใจในการฝึกซ้อมและพัฒนาตนเอง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 12)

“ในการสร้างแรงบันดาลใจให้เยาวชน สนับสนุนการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา โดยเฉพาะกีฬาวอลเลย์บอลที่ได้รับความนิยมสูงในประเทศไทย การได้เห็นนักกีฬาระดับโลกมาแข่งขันในบ้านเราในการมาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอล FIVB Women's World Championships 2025 ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ สร้างพลังบวก และเสริมสร้างความสามัคคีในกลุ่มเยาวชน นอกจากนี้ ยังเป็นเวทีให้ชุมชนท้องถิ่นได้แสดงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ตลอดช่วงการแข่งขัน ผ่านกิจกรรมท้องถิ่นและการต้อนรับนักท่องเที่ยว” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 15)

ประเด็นที่ 4 ความท้าทายและปัจจัยความสำเร็จ (Challenges and Strategic Success Factors) ได้แก่ การบริหารจัดการหลังการจัดงาน (Post-event Planning) ประโยชน์เชิงโครงสร้างและเศรษฐกิจจะระยะยาวจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีแผนการนำสนามกีฬาและทรัพยากรไปใช้ต่ออย่างมีประสิทธิภาพ ความโปร่งใสและประสิทธิภาพ เงื่อนไขสำคัญของความคุ้มค่าคือการบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส หากมีความล่าช้าหรือการบริหารที่ขาดประสิทธิภาพ ต้นทุนอาจสูงจนกลบผลประโยชน์ที่ได้รับ การกระจายรายได้ ต้องระวังไม่ให้ผลประโยชน์กระจุกตัวอยู่เฉพาะในเมืองเจ้าภาพ แต่ควรมีกลไกส่งเสริมให้เศรษฐกิจระดับภูมิภาคได้รับอานิสงส์อย่างทั่วถึง

“การบริหารจัดการอย่างโปร่งใสและมีการวางแผนใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เชื่อว่าประโยชน์ที่ประเทศได้รับจะมากกว่าต้นทุน ทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และภาพลักษณ์” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 9)

“กล่าวได้ว่า การเป็นเจ้าภาพ FIVB Women's World Championships 2025 การแข่งขันครั้งนี้จัดขึ้นใน 4 เมืองหลัก ได้แก่ กรุงเทพฯ นครราชสีมา เชียงใหม่ และภูเก็ต การกระจายการแข่งขันออกไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ยังช่วยให้รายได้กระจายสู่ท้องถิ่น ไม่กระจุกตัวเฉพาะเมืองหลวงเท่านั้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 16)

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจ จากการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอลหญิงชิงแชมป์โลกในประเทศไทย

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการซื้อบัตรเข้าชมการแข่งขัน	3.76	1.10	เห็นด้วย
ด้านสถานที่พัก	3.75	1.08	เห็นด้วย
ด้านอาหารและเครื่องดื่ม	3.75	1.06	เห็นด้วย
ด้านการท่องเที่ยว	3.78	1.05	เห็นด้วย

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการซื้อของที่ระลึก	3.83	1.02	เห็นด้วย
ด้านการส่งเสริมเยาวชนให้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา	3.80	1.08	เห็นด้วย
รวม	3.78	1.03	เห็นด้วย

จากตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอลหญิงชิงแชมป์โลกในประเทศไทย โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.78$) พิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับเห็นด้วยทุกด้าน โดยด้านการซื้อของที่ระลึก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.83$) รองลงมา ด้านการส่งเสริมเยาวชนให้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา ($\bar{X} = 3.80$) และด้านสถานที่พัก เท่ากับด้านอาหารและเครื่องดื่ม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.75$)

ตาราง 2 ปัจจัยที่มีผลต่อผลกระทบทางเศรษฐกิจ จากการเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอล รายการ FIVB Women's World Championships 2025

ตัวพยากรณ์	b	Std. Error	β	t-value	p-value
ค่าคงที่	0.867	0.029		15.771	0.000*
ด้านสถานที่พัก (X_2)	0.837	0.035	0.326	3.674	0.000*
ด้านการส่งเสริมเยาวชนให้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา (X_6)	0.384	0.589	0.197	4.538	0.000*
ด้านการซื้อบัตรเข้าชมการแข่งขัน (X_1)	0.289	0.280	0.182	2.274	0.023*
ด้านการท่องเที่ยว (X_4)	0.275	0.145	0.149	2.441	0.015*
R=0.806 R ² =0.650 Adjust R ² = 0.635, F=142.523					

* p-value < .05

จากตาราง 2 ปัจจัยที่มีผลต่อผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอล รายการ FIVB Women's World Championships 2025 (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านสถานที่พัก (X_2) ด้านการส่งเสริมเยาวชนให้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา (X_6) ด้านการซื้อบัตรเข้าชมการแข่งขัน (X_1) ด้านการท่องเที่ยว (X_4) ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 นี้ สามารถร่วมกันทำนายผลกระทบทางเศรษฐกิจ ได้ร้อยละ 63.50 และได้้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการในได้ดังนี้ สมการในรูปคะแนนดิบ $y = 0.867 + 0.837(X_2) + 0.384(X_6) + 0.289(X_1) + 0.275(X_4)$

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยเชิงคุณภาพ 1) ความคุ้มค่าของการลงทุนงบประมาณกว่าหนึ่งพันล้านบาท การวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์เชิงลึก ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญเป็นเอกฉันท์ว่าการที่ประเทศไทยใช้งบประมาณมากกว่า 1,000 ล้านบาทในการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันวอลเลย์บอลหญิงชิงแชมป์โลก 2025 ถือว่า "คุ้มค่า" เมื่อพิจารณาในหลายมิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chang *et al.* (2025) ที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ผลลัพธ์ของการเป็นเจ้าภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญตามบริบทของแต่ละประเทศ ผลกระทบทางเศรษฐกิจจะระยะยาวก็มีแนวโน้มที่จะเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญ 2) ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับ การวิเคราะห์เชิงระบบ ประเภทที่ 1 ผลประโยชน์ทางตรงจากการท่องเที่ยวและการใช้จ่าย คือรายได้จากการท่องเที่ยวที่เกิดจากการเดินทางของนักกีฬา เจ้าหน้าที่ทีม สื่อมวลชน และแฟนกีฬาจากประเทศผู้เข้าร่วมกว่า 30 ทีม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bumrunspanictarworn *et al.* (2024) ที่พบว่า การเป็นเจ้าภาพการแข่งขันระดับนานาชาติเป็นแรงขับเคลื่อนหลักของผลกระทบทางเศรษฐกิจ ประเภทที่ 2 ผลประโยชน์จากการสร้างงานและพัฒนาแรงงาน การจัดการแข่งขันสร้างงานชั่วคราวในหลายภาคส่วน ทั้งงานด้านการจัดการอีเวนต์ การบริการ การรักษาความปลอดภัย และงาน

สนับสนุนด้านสื่อและเทคนิค แม้จะเป็นการจ้างงานในระยะสั้น แต่ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในท้องถิ่นและทำให้เม็ดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ferris *et al.* (2023) ซึ่งวิเคราะห์ผลกระทบของการเป็นเจ้าภาพการแข่งขันระดับนานาชาติสามารถสร้างความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจในระยะสั้นได้ ประเภทที่ 3 ผลประโยชน์เชิงภาพลักษณ์ การเป็นเจ้าภาพช่วยยกระดับแบรนด์ "Thailand" ในเวทีนานาชาติ ซึ่งสามารถต่อยอดไปสู่โอกาสทางธุรกิจและการลงทุนในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ Shlee *et al.* (2025) ที่พบว่าการมีภาพลักษณ์ดี ทำให้มีศักยภาพสูงในการเปลี่ยนนักท่องเที่ยวให้กลายเป็นนักท่องเที่ยวทั่วไปที่จะกลับมาเยือนอีกครั้งในอนาคต ซึ่งจะสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนในระยะยาว ประเภทที่ 4 ผลประโยชน์จากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การแข่งขันครั้งนี้กระตุ้นให้เกิดการปรับปรุงสนามกีฬาและสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีมาตรฐานระดับนานาชาติ ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์ต่อเนื่องในอนาคตได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Elkabche & Akhsas (2025) ที่กล่าวว่า โครงสร้างพื้นฐานที่สร้างขึ้นสำหรับมหกรรมกีฬานานาชาติต้องมีการวางแผนการใช้ประโยชน์ต่อไป

3) ลักษณะและโครงสร้างของผลกระทบทางเศรษฐกิจ การวิเคราะห์เชิงระบบ ผลกระทบทางตรง (Direct Economic Impact) เกิดจากการใช้จ่ายของผู้เข้าชมและนักท่องเที่ยวโดยตรงในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขัน ในแง่ทฤษฎีผลกระทบนี้เป็น First-Round Effect ที่สามารถวัดได้ค่อนข้างตรงไปตรงมาผ่านการสำรวจการใช้จ่ายของผู้เข้าชม (Visitor Expenditure Survey) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rowley & Smith (2022) แสดงให้เห็นว่าแม้ในกิจกรรมกีฬานานาชาติ ผลกระทบทางตรงก็สามารถมีขนาดที่มีนัยสำคัญทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะสำหรับเมืองขนาดเล็กที่ไม่ได้มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากในช่วงเวลาปกติ ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Economic Impact) เกิดขึ้นเมื่อธุรกิจที่ได้รับผลกระทบทางตรงซื้อสินค้าและบริการจากธุรกิจอื่น ๆ ในห่วงโซ่อุปทาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Nakpanom & Phantumabamrung (2022) ที่แสดงให้เห็นว่าทั้งผลกระทบทางตรงและทางอ้อมมีนัยสำคัญในบริบทของการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติในประเทศไทย ผลกระทบเชิงเหนี่ยวนำ (Induced Economic Impact) เกิดขึ้นเมื่อรายได้ที่คนงานและเจ้าของธุรกิจได้รับนำไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ซึ่งสร้างการหมุนเวียนของเงินในระบบเศรษฐกิจอีกรอบหนึ่ง ผลกระทบประเภทนี้มักถูกจับโดยค่าตัวคูณการใช้จ่าย (Expenditure Multiplier) ในแบบจำลอง Input-Output

การอภิปรายผลการวิจัยเชิงปริมาณ 1) ปัจจัยสถานที่พักเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบมากที่สุด เพราะค่าที่พักเป็นรายจ่ายสูงสุดของนักท่องเที่ยว สอดคล้องอย่างยิ่งกับงานวิจัยของ Rowley & Smith (2022) ซึ่งพบว่า สถานที่พักส่งผลกระทบต่อผลกระทบจากการเป็นเจ้าภาพการจัดการแข่งขันกีฬา 2) ด้านการส่งเสริมเยาวชนให้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา ปัจจัยนี้ได้เป็นการใช้จ่ายทางเศรษฐกิจโดยตรง แต่เป็นมิติทางสังคมที่เชื่อมโยงกับผลกระทบทางเศรษฐกิจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ishac (2024) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chantharat & Chantharat (2024) ซึ่งกล่าวว่าปัจจัยด้านการส่งเสริมเยาวชนแข่งขันกีฬามีนัยสำคัญในการออกแบบกิจกรรมประกอบการแข่งขันและการเป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติ 3) ด้านการซื้อบัตรเข้าชมการแข่งขัน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ (Indicator) ของระดับความต้องการของผู้บริโภค (Consumer Demand) ต่อการแข่งขัน ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการใช้จ่ายอื่น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chang *et al.* (2025) ที่พบว่า การซื้อบัตรเข้าชมการแข่งขันเป็นหนึ่งในกลไกเริ่มต้นที่สำคัญ แม้ปัจจัยนี้อาจมีขนาดผลกระทบทางตรงน้อยกว่าสถานที่พัก แต่มีบทบาทในการ "เปิดประตู" สู่อการใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด 4) ด้านการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) เป็นกลไกสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับธุรกิจที่เกี่ยวข้องทั้งระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Shlee *et al.* (2025) ที่พบว่า การท่องเที่ยวกีฬาสามารถสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนในระยะยาว

การอภิปรายผลในเชิงวิพากษ์ กล่าวได้ว่า ผลการวิจัยจาก mega-sport events ระดับโอลิมปิกและ FIFA World Cup ให้ผลที่แตกต่างตามบริบทและวิธีการประเมิน งานวิจัยขนาดใหญ่พบว่าผลด้านการท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยอาจค่อนข้างจำกัด และแตกต่างตามชนิดของมหกรรม ประเทศต้นทางของนักท่องเที่ยว และช่วงเวลาที่จัดงาน (Fourie & Santana-Gallego, 2022) เมื่อเปรียบเทียบกับ mega-events อื่น ผลการวิจัยครั้งนี้มีทั้งส่วนที่สอดคล้อง

และแตกต่าง กล่าวคือ กรณี World Cup และ Olympic Games แสดงให้เห็นศักยภาพด้าน tourism, image และ legacy แต่ยังไม่เห็นผลประโยชน์มิได้เกิดขึ้นเสมอและการพัฒนามรดกทางกีฬา (Sports Legacy) อาจไม่ยั่งยืน หากไม่มีการวางแผนหลังการแข่งขัน (Boto-García & Santana-Gallego, 2026) นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับข้อเสนอแนะในงานวิจัยของ Aufa & Kurnia (2025) ที่พบว่าผลกระทบของ Mega-Sporting Events ต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในเอเชียมีความแตกต่างกันตามประเภทของกีฬาและระดับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเจ้าภาพ ตลอดจนงานวิจัยของ Lertwachara *et al.* (2022) ยังชี้ให้เห็นว่ามหกรรมกีฬาประเภท single-sport อย่างวอลเลย์บอลอาจไม่ก่อให้เกิดกระแสการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ในระดับเดียวกับมหกรรมกีฬาหลายประเภทอย่างเอเชียนเกมส์หรือโอลิมปิก ซึ่งอธิบายได้ว่างานวิจัยนี้จึงเน้นผลกระทบด้านการท่องเที่ยวและการใช้จ่ายโดยตรง (First-Round Effect) มากกว่าผลกระทบด้านการลงทุนระยะยาว

การอภิปรายการบูรณาการผลการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ประการที่หนึ่ง ผลการวิจัยจากทั้งสองต่างยืนยันว่าธุรกิจที่พักเป็นภาคธุรกิจที่ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ Rowley & Smith (2022) จากสองบริบทที่แตกต่างกัน ประการที่สอง ปัจจัยด้านการส่งเสริมเยาวชนปรากฏทั้งในการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ (ในฐานะมิติสำคัญของผลกระทบต่อการพัฒนากีฬา) และในการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสอง) แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนากีฬาและผลกระทบทางเศรษฐกิจเป็นความสัมพันธ์ที่แท้จริง มิใช่ความสัมพันธ์ที่เกิดจากความบังเอิญ ประการที่สาม ทั้งผู้เชี่ยวชาญและข้อมูลเชิงปริมาณต่างยืนยันถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวในการสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจ และผู้เชี่ยวชาญเน้นย้ำเป็นกลไกหลักที่เชื่อมต่อผลกระทบทางเศรษฐกิจทั้งหมดเข้าด้วยกัน ปัจจัยที่สี่ การซื้อบัตรเข้าชมการแข่งขัน ทำให้เกิดผลดีทางเศรษฐกิจโดยก่อให้เกิดรายได้จากทั้งผู้เข้าชมการแข่งขันทั้งในประเทศและต่างประเทศ

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจ จากการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอล รายการ FIVB Women's World Championships 2025 ได้ข้อค้นพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการเป็นเจ้าภาพจัดแข่งกีฬานานาชาติ ได้แก่ 1) สถานที่พัก หมายถึงผู้มาชมการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติต้องจองสถานที่พัก ทำให้เกิดรายได้เข้าประเทศ 2) การส่งเสริมเยาวชนให้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา ช่วยให้นักกีฬารุ่นใหม่ที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น ย่อมสร้างโอกาสสำหรับอุตสาหกรรมกีฬาที่จะเติบโตและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจมากขึ้น และช่วยเพิ่มสุขภาวะของประชาชน (Public Health) ซึ่งลดภาระค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขในระยะยาว 3) การซื้อบัตรเข้าชมการแข่งขัน กระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจผ่านการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยว และการสร้างงาน โดยรายได้จากบัตรเป็นหนึ่งในกลไกเริ่มต้นที่สำคัญ เนื่องจากผู้ชมจำนวนมากที่ตัดสินใจซื้อบัตรจะใช้จ่ายในการเดินทาง การพักผ่อน การรับประทานอาหาร และการท่องเที่ยวควบคู่กันไปด้วย 4) การท่องเที่ยว การแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติในประเทศไทยสร้างการหมุนเวียนของเงินในระดับชุมชนและชาติ และรัฐบาลควรสนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้านงบประมาณแก่ผู้จัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่มีผู้เข้าร่วมจำนวนมาก เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมได้ง่ายและสร้างรายได้ที่ยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬา วอลเลย์บอล รายการ FIVB Women's World Championships 2025 ได้แก่ ความคุ้มค่าเชิงนโยบายและงบประมาณ โครงสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจ การพัฒนามรดกทางกีฬาและมิติทางสังคม และความท้าทายและปัจจัยความสำเร็จ โดยปัจจัยที่มีผลต่อผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอล ได้แก่ ด้านสถานที่พัก ด้านการส่งเสริมเยาวชนให้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา ด้านการซื้อบัตรเข้าชมการแข่งขัน และด้านการท่องเที่ยว จากข้อค้นพบดังกล่าว มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. กำหนดนโยบายใช้มหกรรมกีฬานานาชาติเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว โดยบูรณาการหน่วยงานกีฬา ท่องเที่ยว และเศรษฐกิจท้องถิ่นตั้งแต่ก่อนจัดงาน
2. ให้ความสำคัญกับนโยบายด้านสถานที่พักเป็นลำดับแรก โดยจัดทำแผนความพร้อมของโรงแรมและที่พัก รอบสนามแข่งขัน กำหนดมาตรฐานคุณภาพ ราคา และความปลอดภัย รวมถึงระบบข้อมูล/การจองที่รองรับนักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ สื่อ และผู้ชม เพื่อเพิ่มการใช้จ่ายและลดข้อจำกัดด้านที่พัก
3. พัฒนานโยบายส่งเสริมเยาวชนผ่านการแข่งขัน เช่น โครงการชมการแข่งขันและคลินิกวอลเลย์บอลกับ นักกีฬา/ผู้ฝึกสอนระดับนานาชาติ เชื่อมโยงโรงเรียน ชมรม และสโมสร เพื่อเปลี่ยนผลกระทบจากการแข่งขันให้เป็น มรดกทางกีฬาระยะยาว
4. กำหนดระบบจำหน่ายบัตรที่เข้าถึงง่ายและแบ่งระดับราคา พร้อมเชื่อมบัตรเข้าชมกับสิทธิประโยชน์ด้านการเดินทาง อาหาร ที่พัก หรือแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มการใช้จ่ายต่อเนื่อง
5. พัฒนานโยบายท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่เชื่อมสนามแข่งขันกับแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมท้องถิ่น และกำหนด กลไกกระจายรายได้ไปยังพื้นที่เจ้าภาพและภูมิภาคโดยรอบ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จัดทำฐานข้อมูลและแผนบริหารห้องพักรับการการแข่งขันล่วงหน้า โดยประสานโรงแรม ผู้ให้บริการที่พัก และฝ่ายจัดการแข่งขัน พร้อมระบบติดตามอัตราเข้าพักและความพึงพอใจ 2) จัดแพ็คเกจ บัตรแข่งขัน + ที่พัก + การเดินทาง + ท่องเที่ยว และประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางดิจิทัลและพันธมิตรภาคเอกชน
2. จัดกิจกรรมเยาวชนในทุกเมืองเจ้าภาพ เช่น youth clinic, school volleyball day และกิจกรรมพบปะ นักกีฬา เพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม
3. พัฒนาระบบจำหน่ายบัตรออนไลน์และข้อมูลการเดินทางที่ใช้งานง่าย พร้อมมาตรการจูงใจให้ผู้ชมเดินทาง และพักค้างคืน
4. สนับสนุนผู้ประกอบการท้องถิ่นให้เข้าร่วมระบบสินค้าและบริการของการแข่งขัน เช่น อาหาร ของที่ระลึก การเดินทาง และกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนรายได้ในห่วงโซ่อุปทาน
5. หลังจบการแข่งขัน จัดทำแผนใช้สนามและสิ่งอำนวยความสะดวกต่อเนื่อง รวมทั้งติดตามผลทางเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้เป็นรายเมือง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจระยะยาวของที่พัก การท่องเที่ยว การใช้จ่ายของผู้ชม และกิจกรรมเยาวชน โดยเก็บข้อมูลก่อน-ระหว่าง-หลังการแข่งขัน
2. วิเคราะห์ความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับเมืองเจ้าภาพและระดับภูมิภาค รวมทั้งเปรียบเทียบ รูปแบบการจัดการแข่งขันที่มีจำนวนเมืองและรูปแบบการกระจายผู้ชมแตกต่างกัน
3. ศึกษาคุณภาพและความพึงพอใจของสถานที่พัก ตลอดจนพฤติกรรมการพักค้างคืนและการใช้จ่ายของ นักกีฬา เจ้าหน้าที่ และผู้ชม เพื่อพัฒนาแบบจำลองการวางแผนที่พักสำหรับมหกรรมกีฬานานาชาติ

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้เรียบเรียงจากงานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจ จากการเป็นเจ้าภาพ จัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอล รายการ FIVB Women's World Championships 2025” ขอขอบคุณสมาคมกีฬา วอลเลย์บอลแห่งประเทศไทยในการให้ทุนสำหรับการวิจัยครั้งนี้

References

- Aufa, R. M. & Kurnia, A. S. (2025). *The effect of hosting mega-sporting events on Asian countries' economic growth*. (Undergraduate Thesis, Universitas Diponegoro).
- Best, J.W. & Kahn, J.V. (2014). *Research in Education*. (10th ed.). Pearson Education.
- Boto-García, D. & Santana-Gallego, M. (2026). Old questions, new methods: Revisiting the economic effects of hosting mega-sport events. *Tourism Management*, 113, 105324. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2025.105324>
- Bumrunpanictarworn, A., Komalawardhana, N., Suksataya, S. & Suksuwan, C. (2024). Factors influencing tourists' decisions to attend international table tennis event in Thailand. *Dusit Thani College Journal*, 18(3), 69–80 (in Thai)
- Chang, P., Uddin, F. & Ahmed, A. (2025). The economic impact of major sporting events: A cost-benefit analysis of hosting the Olympic Games. *Frontiers in Business, Economics and Management*, 20(3), 150-160. <https://doi.org/10.54097/d76n0173>.
- Chantharat, N. & Chantharat, S. (2024). Sports competition management models affecting value-added creation of businesses in the Thai sports industry. *Dusit Thani College Journal*, 18(3), 210–220 (in Thai)
- Comrey, A. L. & Lee, H. B. (1992). *A first course in factor analysis*. Lawrence Erlbaum.
- Creswell, J. W. (2011). *Designing and Conducting Mixed Methods research*. (2nd ed.). Sage Publication.
- Eisinga, R., Te Grotenhuis, M. & Pelzer, B. (2012). The reliability of a two-item scale: Pearson, Cronbach or Spearman-Brown. *International Journal of Public Health*, 58(4), 637-642. <https://doi.org/10.1007/s00038-012-0416-3>
- Elkabche, M. J. & Akhasas, O. (2025). Analysis of the Impact of the Organization of Sporting Events: A Literature Review. *Journal of Management World*, 2025(3), 159-166. <https://doi.org/10.53935/jomw.v2024i4.1087>
- Eshan, M. (2025). The economic impact of major sporting events on a country. *International Journal for Multidisciplinary Research (IJFMR)*, 7(1), 37716. <https://doi.org/10.36948/ijfmr.2025.v07i01.37716>
- Ferris, S.P., Koo, S., Park, K. & Yi, D.T. (2023). The Effects of Hosting Mega Sporting Events on Local Stock Markets and Sustainable Growth. *Sustainability*, 15, 363. <https://doi.org/10.3390/su15010363>
- Fourie, J. & Santana-Gallego, M. (2022). Mega-sport events and inbound tourism: New data, methods and evidence. *Tourism Management Perspectives*, 44, 101002. <https://doi.org/10.1016/j.tmp.2022.101002>
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J. & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis* (7th ed.). Pearson Education
- Ishac, W. (2024). Examining sport tourism role in fostering social sustainability: Qatar youth perceptions. *Frontiers in Sports and Active Living*, 6, 1388123. <https://doi.org/10.3389/fspor.2024.1388123>

- Kaiyawan Y. (2019). *Principles of research statistics and using SPSS*. (6th ed.) Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Kline, R. B. (2015). *Principles and practice of structural equation modeling*. (4th ed.). The Guilford.
- Mukendi, M.H., Yin, G. & Adomako-Ansah, J. (2025) The Economic impact of sport events on economy: Case study on Qatar 2022 World Cup. *Open Access Library Journal*, 12, e13257. <https://doi.org/10.4236/oalib.1113257>
- Nakpanom, W. & Phantumabamrung, P. (2022). Expectation and Reality of Economic Impact in Community from Hosting International Sport Events. *Arts of Management Journal*, 6(2), 578-592. (in Thai)
- Ronna CT. & Laurie C. (2003). Indexes of item-objective congruence for multidimensional tems. *International Journal of Testing*, 3(2), 163–171. https://doi.org/10.1207/s15327574ijt0302_5
- Rowley, A. & Smith, J. (2022). An investigation of the economic impact of small-scale sports events: The case of a medium-sized city in the Western United States. *AUC Kinanthropologica*, 58(1), 19-37. <https://doi.org/10.14712/23366052.2022.2>.
- Shlee, I.P., Bersenev, I.I. & Vershinin, V.G. (2025). Economics of sports events: Impact of major competitions on regional development. *Ekonomika I Upravlenie: Problemy, Resheniya*, 2/8(155), 72-79. <https://doi.org/10.36871/ek.up.p.r.2025.02.08.009>
- Song, Z. (2025). Analyzing of the Comprehensive Impact of Major Sports Events on Urban Economic Development: A Case Study of the Qatar World Cup. *Highlights in Business, Economics and Management*, 60, 241–245. <https://doi.org/10.54097/ewf0hs42>

ผู้เขียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎา ปาณะเสรี

เวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เลขที่ 99 หมู่ 18 อาคารปิยชาติ ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120

E-mail: kritsada007@allied.tu.ac.th

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรมน รัชพลเดช

คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เลขที่ 99 หมู่ 18 อาคารปิยชาติ ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120

E-mail: patcharamon.r@allied.tu.ac.th

